

Hééé, te! – kiáltott utána az ajtónálló. – Mindig figyelj a kezedre és a lábadra! Rájuk hallgass! Ők emlékeztetnek majd mindenre, ami szükséges.

Csak állt a napfényben és nézte a kaput, ami már rég becsukódott. Az íz ott volt még a szájában, a könnyei is folytak, amikor egy galamb szállt le eléje és burukkolva morzsákat kunyerált. A lába magától lendült meg, mert mindig utálta a galambokat. S akkor eszébe jutott, amit az ajtónálló kiáltott utána. A lába emlékeztette valamire, ami nem hozzá tartozott, és akadályozta a törlesztésben.

2004. Karácsony

LIPIEN MIHÁLY

KEDVES BOKORBELI TESTVÉREIM!

Két évvel ezelőtt amikor a karácsony megünneplésére készültünk, a képzelet szárnyán egy kirándulásra hívtalak és vittelek el Titeket. Már akkor éreztem, hogy ennek az utazásnak lesz még folytatása. Aki akkor lemaradt a repülőről, annak elmondom, hogy közel 3-4000 évet tettünk meg az időben, miközben eljutottunk Hóreb hegyéhez. A kirándulásunk második része pedig egy meglepi volt – kicsit izgultam, hogy miként fogtok reagálni rá.

Közösen vettünk részt egy puritán körülmények között megtartott betlehemi zenei koncerten. Az utazás végén Hanuka és Karácsony közös ünnepén szerencsésen földet ért a repülőnk a székesfehérvári Maros hegy légi kikötőjében. Aki kimaradt ebből az utazásból, és a részletekre is kíváncsi, annak a Koinónia 2021. decemberi számában megjelent beszámolót ajánlom a figyelmébe.

Köszönöm a mai napra szóló meghívásokat! Elmondhatjuk, hogy a székesfehérvári Bokor közösségeknek több évtizedes múltja van. Tagjai értelmesek, igényesek, érdeklődők. Ezzel a felétek küldött - elismerésemmel és dicséretemet kifejező - jelképes tömjénfüsttel köszöntelek Titeket..

Hosszasan gondolkodtam a mai közösségi együttlétnünk tartalmán, és az utolsó pillanatig alakítottam, formáltam a Nektek elmondandó gondolataim szövegét.

Úgy indult a felkészülésem, hogy előjött bennem egy családi esemény. Körülbelül két éve odajött hozzám a nagylányunk Renáta. Egy könyvet tartott a kezében. Tudtam, hogy szeret olvasni, gondoltam, hogy a könyvről szeretne valamit mondani. De nem mesélt semmit, csak annyit mondott, hogy azt szeretné ha a könyvet elolvassam. Kérdeztem Tőle, hogy mi a témája? Csak annyit volt hajlandó mondani, hogy mesekönyv. Hát mit is mondjak? Legszívesebben azt válaszoltam volna Neki, hogy a műfajból kissé kinőttem, az idő eljárt felettem és már oda kell figyelmen arra, hogy a fogyatkozó éveimet és napjaimat milyen olvasmányokkal gazdagítom. Nem mertem visszautasítani kérését – a magamban megfogalmazódó

ésszerűnek és talán még indokoltnak is mondható indokokkal – , mert akkor később Ő sem veszi a fáradságot, hogy majd megnézze vagy elolvassa, amelyet én kínálok fel Neki.

Átvettem Tőle a könyvet és másnap hajnalban – gondoltam – beleolvasok. A történet nagyon érdekes volt, mert egy alapítvány kamasz fiúkat és lányokat hívott meg különleges táborozásra, ahol nem lehetett náluk mobiltelefon, laptop és tablet. Ez a találkozás helyszínén bejelentett feltétel némi rémületet okozott, és volt olyan, aki emiatt nem is maradt ott. A táborozás helyének is megadták a pontos koordinátáit, melyet a meghívottak közül csak egy kamasz nem tudott megfejteni. Ez pedig így szólt:

„Előtte folyik, mögötte hullámszik, benne bugyog.

Négy csillag díszíti.

Szálló, mégsem repülő.”

A megfejtést természetesen nem árulom el, mint ahogy a könyv szerzőjét és címét sem, mert akit érdekel, az járjon utána.

A beszédre készülve ennek a kamaszoknak és kamaszokról szóló mesekönyvnek az egyik története jelent meg előttem. A fiatalokat elvitték a Nemzeti Galéria képkiallítására, és ott ügyesen elterelve a teremőr figyelmét, az egyik fiú és az egyik lány beléptek a képbe.

Részesei lettek a művészeti alkotáson látható eseménynek. A festményen látható társaság női tagjai el is csodálkoztak a mai fiatalok ruházatán és hajviseletén, de a férfiak felismerve az érdekes érkezőket, ennivalóval és borral is kínálták őket... a kamasz mesét nem folytatom tovább.

Elkezdett érdekelni a kép története, amelynek aktív résztvevői lettek a kamaszok. A téma azért ragadott magával, mert rájöttem, hogy a Szentírás legfontosabb részei nem helyszíni tudósítások, nem riportok, hanem festmények. Olyan művészeti alkotások, amelyeknek története és mondanivalója van. Emlékezetek vissza, hogy a mai liturgián milyen részletet olvasott fel Gábor és Laura. Mikeás jövőképeről és annak valósággá lett jelenéről (Mik 5,1-4a és Lk 1,39-45). A Bibliában a múlt, a jelen és a jövő együtt él. Aki megérti és megtanulja ezt a látásmódot, az már bele is látott a Teremtő világába. Erzsébet és Mária találkozása is egy csodálatos bibliai kép.

Az egyik nő magzata lezár egy üdvösségtörténeti korszakot, a másik asszony magzata pedig elindít. Ez a találkozás nem más, mint egy gyönyörű festmény az üdvösségtörténet fontos eseményéről. Két boldog feleség, két boldog kismama.

Csupa jó érzéssel fordulnak egymás felé. Egymást múlják felül a másik felé mondott dicsérő szavakban. De ahhoz, hogy ilyen öröm legyen szívükben, nekik is sokat kellett ezért tenni. Mindkét kismama szenvedett korának ítéletétől. Egy zsidó nő, aki képtelen az áldott terhességre, és egy másik zsidó nő, akinek titok kíséri a kismamává válását. Isten szeretetének megtapasztalása által azonban felnőttek a nagy feladatára.

Ennek a találkozásnak a festménye minket is emlékeztessen arra, hogy állandó változásban, fejlődésben vagyunk.

Legtöbbször előre, de időnként visszafelé is. Nekünk is állandóan formálódunk kell, hogy képesek legyünk a kapott küldetésünk megvalósítására.

(1. kép: Műterem)

Elviszlek
Titeket egy
kiállításra. Az a
kép - amelyet
most on-line
megosztok
Veletek - azt
mutatja, hogy a
festőjének van
valamiféle
elképzelése.
Még nem igazán
tudja, hogy mi
lesz pontosan az
alkotása, de érzi,
hogy még sokat
kell dolgoznia

rajta. Melyik képrészletre figyeljete? Bár vonzó a középső képek színes formája, én mégis az alkotás jobb szélén egy támasztórúd mögötti formálódó képre hívnám fel a figyelmeteket. Az az elmaszatolt kép rólunk is szól. Talán a gyermek vagy a kamasz korunkat mutatja. Valami alakul. Isten már látja benne a csodálatos végeredményt, az elkészült alkotást, amelyen a művész dolgozik. De ez a „rész-alkotás” is nagyon értékes, ahogyan a mi állandó fejlődésünk is egy szép folyamat része.

Most pedig lépünk tovább, nézzük hogyan formálódik a közös festményünk.

(2. kép: Vázlat)

Ezen a színvázlaton már érződik a kép hangulata. A színek harmóniája mutatja, hogy jó irányba halad az alkotó munkája. Itt a sokszínűség harmonikus együttlétének ábrázolása a legfontosabb. A színek elfogadják és kiegészítik egy mást. Törekednek az összhang irányába. Mint egy család, egy közösség, melyet a sokszínűség jellemez. Ennek a formálódó képnek is része vagy. Lehet, hogy

Te vagy a piros, vagy a fehér, esetleg valamelyik másik szín. De azt is jelentheti a színek vázlata, hogy ilyen sokféle tulajdonság jellemez Téged.

Van benned kedvesség, vidámság és szomorúság, időnként szigor, értetlenség, figyelmesség és figyelmetlenség, fegyelmezetttség és fegyelmezetlenség, segítőkészség és közömbösség, és sorolhatnám az emberi tulajdonság párokat, amelyek jellemzők minket. Az a legfontosabb, hogy az értékek harmonikus hordozói legyünk, vigyázva arra, hogy a pozitív tulajdonságok kerekedjenek felül a negatív jellemzőkön.

Ha Te magad, a családod, a közösséged elindul egy közös összhang megteremtésének útján, akkor megvalósul az emberiség örök álma, az „Éden”, a harmonikus közös együttlét állapota. Ezt mutatja a 3. kép.

(3. kép: Majális)

Egy profán impresszionista, a természetet, az emberi harmóniát, a közösségi együttlét boldog érzését és élményét hordozó alkotás. Nincs mit tagadni, erre vágyunk. Magunkban, családjunkban, közösségi életterületben.

Bár gondolom sokan sejtették, de most nyilvánvalóvá teszem, hogy a kamasz mesekönyv fiatal szereplői – elterelve a teremőr figyelmét – ebbe a képbe léptek bele. Egy közösségi együttlét ideális világába. A mai fiatalok ruházata csodálkozást váltott ki a fűvön a hódító udvarlókat hallgató hölgyekből.

Most egy szokatlan bekezdést olvasok fel. Mondhatnám azt is, hogy nyilvános gyónást szeretnék végezni virtuális jelenlétetekben, miközben itt ül mellettem

Ibolya, a feleségem, aki most technikai segítóm. Csütörtökön délben ténylegesen a fogorvoshoz voltam hivatalos. Azt mondtam, hogy 10 órára kell mennem, mert különben az engem féltő és óvó párom a járvány ki tudja hányadik hullámának csúcsán nem engedett volna el. Hová mentem? Ti már ki is találtátok, de bizonyára már Ő is. A fogorvosi program előtt felszöktem a Nemzeti Galériába. Megnéztem az előbb látott képeket. Úgy éreztem, hogy a titkos múzeumi látogatásom a mai beszédemnek egy megerősítő hitelesítést ad. Annyit elárulhatok, hogy csak az időm rövidege (és nem a teremőr jelenléte) akadályozott meg, hogy belelépjek a képbe és része legyek a Majális boldog közösségének.

Ezek után nyissunk be a szakrális világ ajtaján. Az idilli és paradicsomi állapotokról beszél az egyház klasszikus művészeti ágának karácsonyi alkotása. Eltelt néhány hónap a két várandós asszony Erzsébet és Mária szimbolikus találkozása óta. Egy újabb csodálatos alkotás képe tárul elénk. Ennek a képnek egyetlen főszereplője van, egy zsidó újszülött, egy zsidó kisbaba. Adventi várakozásunk beteljesítője.

(4. kép: karácsonyi ikon)

A Bibliában karácsonykor felolvassuk a gyermekségevangelium midrás történetét. Máté és Lukács evangélista elbeszélésében nem az a fontos, hogy megtörtént-e, vagy hogy pontosan így történt-e. Nem valós történeti eseménynek íródott, még akkor sem, ha a benne szereplő személyek vagy földrajzi helységek a valóságban fellelhetőek. A gyermekségevangelium története tanítást hordoz magában, és ez a legfontosabb jellemzője. Egy mondatban összefoglalható a lényeg: Új Mózes, új Tanító született a világra.

Aki nem figyel oda arra amit ez a fiatal vándortanító tanított és tett, az csak össze-vissza bóklászik, és nem fog rátalálni élete céljára és értelmére. Hajolj közelebb a képernyőhöz! Te hol vagy rajta? Talán Te vagy a kép jobb felső részén az egyik pásztor, akit meg tudott győzni az angyal, hogy érdemes elindulni az Úton? Vagy talán a kép bal oldalán felbukkanó három király egyikeként érkezett a nagy eseményre? Talán a kép bal alsó részén segíteni jöttél fürdetéshez? Vagy a butának

látszó ökör és szamár szemével csodálkozol rá a világnak reményt adó gyermekre? De azon sem csodálkoznék, ha a jobb alsó sarokban gondjaiban elmerülő apában ismernél magadra, vagy az anyára, aki körbe nézve vár segítséget. Bárhol találsz magadra a képen, légy biztos benne, hogy Isten Veled van és az angyalok Rád is vigyáznak!

Kedves bokorbeli Testvéreim!

Most karácsonykor azt az alapállást kell tudatosítani magunkban, hogy Isten nemcsak úgy általában a teremtett világban jelen van, hanem személyesen bennem, Benned, mindannyiunkban jelen van. A zsidók egy héber szóval jellemzik ezt az állandó isteni jelenléte kifejező állapotot: a **sekhina** szóval. Jézus is átélte Isten szeretetének az egész világot átjáró jelenlétét (talán éppen akkor, amikor Erzsébet gyermeke, János megkeresztelte a Jordánban). A házastársban, a gyermekekben, a rokon körben, barátaink, munkatársaink sőt még a rosszindulatú embertársaink között is ott van Isten jelenléte. De vegyük észre az isteni jelenléte a tűzhelyen készülő húslevesben, a szobánk növényeiben és a csapból kifolyó vízben, és sorolhatnám Isten rólunk gondoskodó szeretetét és ajándékait. Szent Ferenc még a bajokért és megpróbáltatásokért, de még a halálért is áldást mond. Testvérként fogadja el az emberi élet evilági befejezését. Mint az angyalok a pásztoroknak, én is örömet mondom Nektek! Ti már nagy titkok tudói vagytok. Számotokra nem csupán a karácsonyi gyermek születése, hanem a gyermekből lett Tanítónak a közösségeinkben megismert tanítása a legnagyobb ajándék. Az a jézusi tanítás, amely képes életünket és a világot széppé tenni.

Az adás, az osztozkodás új világot teremt. A kicsik, elesettek, a sérültek és gyengék szolgálata, segítése, felemelése teremt igazi közösséget. De ugyanilyen nagy feladatként tanultuk meg a kisgyermekből felnőtté lett férfitől, hogy a megbocsátás és az ellenségszeretet gyakorlása nélkül soha nem lesznek paradicsomi állapotok a Földön. Az ellenségszeretet nélkül nincs Majális. Pedig erre vágyunk, és erről a világharmónia utáni vágyról szól a karácsony. Hidd el, hogy jobbá lesz a világ, ha Te is hozzáteszed a magad részét, ha tovább munkálkodsz személyes festményed tökéletesítésén.

Befejezésül azt kívánom Nektek, hogy mindig és mindenben tapasztaljátok meg Isten csodálatos jelenlétét, amely a megtapasztalt szeretet továbbadására készítet Titeket is.

Amen.

Zene bevezetése:

Most 5 percet töltsetek el belső csenddel, és közben hallgassátok meg egy ma is élő és alkotó pap zeneszerző Marco Frisina (Szent Ignác imájának latin szövegére megírt) kórusművét, az Anima Christi-t, amelyben két magyar fiatal, Nagy Borbála és Boros Máttyás szólóéneke is elhangzik.

x-x-x-x